

සෞදී අරාබියානු ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරනය ශ්‍රී ලාංකික සේවකයෙකුට මරන දන්ඩනය නියම කරයි

Top Saudi court confirms death sentence on Sri Lankan worker

සම්පත් පෙරේරා විසිනි

2010 නොවැම්බර් 03

රියාද් නුවර පිහිටි සෞදී අරාබියාවේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරනය විසින් රසානා නරීස් නමැති කරුන ගෘහ සේවිකාවගේ මරන දන්ඩනයට විරුද්ධව ඉදිරිපත්කොට ඇති අභියාචනය ප්‍රතික්ෂේපකොට තිබේ. සැප්තැම්බර් මාසයේ නඩු තීන්දුව ලබා දුන්නද එය නරීස්ගේ නීතීඥයන් හට දන්වනු ලැබුවේ ඔක්තෝබර් මාසයේදීය.

රැකියා විරහිත දහස් ගනන් අනෙකුත් ශ්‍රී ලාංකිකයන් මෙන්ම නරීස් ද විදේශගත වූයේ තමාට හා තම පවුල සඳහා යමක් හම්බකර ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන්ය. ඒවන විට රැකියාවක් කිරීමට වයස සම්පූර්ණවී නොතිබුන 17වන වියේ පසුවූ ඇයගේ වයස වෙනස්කර ලිපි ලේඛන ඉදිරිපත්කරන ලෙසට රැකියා ආයතනය ඇය පොලඹවන ලදී. සති කහිපයකට පසුව ඇය රැකියාව කල නිවස අයිතිකරුගේ සිව් මසක් වයසැති පුතා මරාදැමීමේ චෝදනාවට ලක්වූවාය.

ආරම්භයේ පටන් ම නරීස්ගේ නඩු විභාගය විභිලුවක් බවට පත්ව තිබුනි. විනිශ්චය කරුවන් 3 දෙනෙකුගෙන් සැදුම් ලත් දවදම් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරනය, ඇයගේ වයස නොසලකා හැරිය අතර 2007 ජූලි 16 දින ඇය වරදකාරිය ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කොට ගෙල කපා මරා දැමීමට නියම කලේය. ඇයගේ නඩු තීන්දුව පොලීසිය විසින් ලබාගත් පාපොච්චාරනයක් මත පදනම් වූ අතර ඒ සඳහා පොලීසිය ඇයට පහර දුන් අතර ඇය නොදන්නා අරාබි භාෂාවෙන් ලිඛිත ලියවිල්ලකට බලහත් කාරයෙන් අත්සන් ගෙන තිබුනි. පලමු නඩු තීන්දුවේ දී ඇයට කිසිදු නෛතික උපකාරයක් හෝ භාෂා පරිවර්තන පහසුකමක් උසාවිය විසින් ලබා දී නොමැත.

ආසියානු මානව හිමිකම් කොමිසමේ සහයෝගය ඇතිව ඇය අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. එහිදී ඇ හට භාෂා පරිවර්තකයෙකු ලැබුනු අතර ඔහුගේ උදව්වෙන් ඇයගේ මුල් පාපොච්චාරනයත් ඇය වෙත නගා තිබූ චෝදනාත් දැඩි ලෙස ප්‍රතික්ෂේප කලාය. ලදරුවාගේ මරනය හදිසි අනතුරක් බව ඇය උසාවියට ප්‍රකාශ කලාය. ලදරුවාට බෝතලයෙන් කිරි පොවන අතරතුරදී හුස්ම හිරවුන බවත් උදව් ලබා ගැනීමට උත්සාහ කලද දරුවා බේරා ගැනීමට නොහැකි වූ බවත් ඇය කියා සිටියාය.

ඇයගේ අභියාචනය විභාග කරන ලද ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරනය සියලුම නව සාක්ෂි ප්‍රතික්ෂේප කල අතර පූර්වයෙන් ඇයට

ලබා දුන් නඩු තීන්දුව අවලංගු නොකලේය. තීන්දුව ප්‍රකාශ කලේ සැප්තැම්බර් 25 දින වුව ද නරීස් ගේ නීතීඥයන් වෙත එය දැනුම් දුන්නේ ඔක්තෝබර් 19 වෙනිදාය. ආසියානු මානව හිමිකම් කොමිසම මෙම නඩු තීන්දුව පිලිබදව දැනගත්තේ ඔක්තෝබර් 25වෙනි දා එය අරාබි නීතීඥ මඟින් ප්‍රසිද්ධ කලාට පසුවය.

ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ ඇයට සමාව දෙන ලෙස සෞදී අරාබි රජුගෙන් ඉල්ලා සිටිය ද එය හුදු මුනිච්චාවක් විය. මීට පෙර ඇයට උදව් කිරීම ඔහු විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුනි. 2007 දී නරීස්ට මරන දන්ඩනය පැනවූ අවස්ථාවේ රජය ඇයට අභියාචනයක් සඳහා නීති ගාස්තු දීම ප්‍රතික්ෂේප කොට ඇත්තේ එය වෙනත් රටක ස්වාධිපත්‍යය කෙලෙසීමක් ලෙස ප්‍රකාශ කරමිනි.

සත්‍ය කරුන නම් රජය සෞදී අරාබි තත්ත්වයට විරුද්ධව කටයුතු කිරීමට මැලි වන්නේ එමඟින් මැද පෙරදිග සමඟ කෙරෙන මිනිස් ශ්‍රම වෙලඳාම කඩාකප්පල් වේය යන බිය නිසාය. මෙම වර්ෂයේදී විදේශීය රැකියාවන්හි නියුතු කම්කරුවන් ලංකාවට එවන ලද මුදල් ප්‍රමාණය ඇමරිකානු ඩොලර් බිලියන හතරකට වඩා වැඩි වේයයි අපේක්ෂිත අතර 2009 වර්ෂයේ දී මෙය ඇමරිකානු ඩොලර් බිලියන 3.4 ක් විය. එය රටෙහි අපනයන ආදායමෙන් අඩක් පමණ විය. මෙයින් සියයට 85ක් පමණම ලැබෙන්නේ මැද පෙරදිග වැඩ කරන නුපුහුනු සේවකයන්ගෙන් වන අතර ඉන් ද වැඩි ප්‍රමාණය නරීස් වැනි ගෘහ සේවිකාවන්ගෙන් ය.

නරීස් ගේ නඩුවෙහි අභියාචන ක්‍රියාවලිය සඳහා වියදම සෞදී රියාල් 150,000ක් නැතිනම් ඇමරිකානු ඩොලර් 40,000 ක් වැනි විශාල මුදලකි. මෙය රුපියල් වලින් ගත්විට නරීස් වැනි අසරන පවුලකට කිසිසේත්ම දැරිය නොහැකි මුදලකි. නරීස් නැගෙනහිර පලාතේ මුතුර් නගරයේ පදිංචිකාරියක වන අතර මෙය දශක දෙකකට වැඩි කාලයක් පැවති සිවිල් යුද්ධයෙන් දැඩි ලෙස පීඩාවට පත් ප්‍රදේශයකි. ඇය දර කපන්නකුගේ වැඩි මහල් දියතියයි.

මානව අයිතිවාසිකම් සංවිධාන විසින් ආන්ඩුවේ නිහඬ ක්‍රියාපිලිවෙතට විරුද්ධව පලකල විවේචන හා පැනනැගී මහජන අවධානය හමුවේ රියාද් නුවර තානාපති කාර්යාලයේ නිලධාරීන්ට

සිර භාරයේ සිටින නර්තීන් බැලීමට යාම සඳහා ආන්ඩුව නියෝග කල අතර ඇයගේ දෙමාපියන්ට සෞඛ්‍ය අරාබියට යාමට කටයුතු සංවිධානය කරන ලදී. එසේම තානාපති කාර්යාලය නර්තීන්ගේ සේවා යෝජකයන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීමට උත්සහ ගත්තද එම තරුණිය තම දරුවා සිතාමතා මරාදැමූ බව ඔවුහු ප්‍රකාශ කලහ.

මෙහෙකාර සේවය සඳහා බොහෝ කොටම ආසියාවෙන් ආනයනය කරන ලද ලාභ ශ්‍රමය මත බෙහෙවින්ම පදනම්ව සිටින සෞඛ්‍ය අරාබියේ පීඩක තත්ත්වයට අභියෝග කිරීම සඳහා මෙරට ආන්ඩුව කිසිවක්ම නොකලේය. සෞඛ්‍ය අරාබියේ ජනගහනයෙන් තුනෙන් එකක් පමණ වන විදේශීය කම්කරුවන්ට කිසිදු නීතිමය අයිතියක් නොමැති අතර ඔවුන් නිරන්තරයෙන් වාචික සහ ශාරීරික අපයෝජනයන්ට ලක්වේ.

පහත්ම සැලකීම් ලැබෙන්නේ ගෘහ සේවිකාවන්ටය. මොවුන්ට සලකන්නේ මුලුමනින්ම වාගේ වහල් ශ්‍රමිකයන් ලෙසය. මොවුන්ට දවසේ වැඩි කාලයක් විවේකයකින් තොරව වැඩ කිරීමට බල කෙරේ. සනීපාරක්ෂක සේවිකාවක් ලෙස බඳවාගෙන තිබුන ද නර්තීන්ට ලදරුවකු බලා ගැනීම, පිරිසිදු කිරීම, මුලුතැන් ගේ කාර්යයන්, සේදීම, රෙදි මැදීම ආදී කටයුතු බලයෙන් පවරා තිබුනි. මේ සඳහා ඇයට පලපුරුද්දක් නොතිබුනු අතරම දරුවන් බලා ගැනීම පිලිබඳව ඇයට පෙර පුහුනුවක් ද ලබා දී නොතිබුනි.

අනෙක් විදේශ කම්කරුවන්ට මෙන්ම නර්තීන් හට ද විකල්ප රැකියාවක් සොයා ගැනීමට නොහැකි විය. ඇය නිතරම ඇගේ සේවා කොන්තරාත්තුව අහෝසි වේ ද නැතහොත් වැටුප් නොගෙවයි ද යන තර්ජනයන්ට මුහුණ පෑවාය. සෞඛ්‍ය අධිකාරීන් විසින් ක්‍රියාත්මක කරන මධ්‍යතන යුගයේ ඉස්ලාම් නීතිය යටතේ ප්‍රජාතාන්ත්‍ර විරෝධී ක්‍රියා පටිපාටීන් හා දඬුවම් දීමේ මිලේච්ඡ ක්‍රමවේදයන් ප්‍රයෝජනයට ගනියි. එම තත්වය රටේ සිටින විදේශ කම්කරුවන් විශාල සංඛ්‍යාව බිය වැද්දීමට මෙන්ම යම් හෝ දේශීය නොසංසුන්තාවක් මැඬීම යන ඉතාම නූතන අරමුණ සඳහා යෙදවේ.

මෙවැනි තත්ත්වයන් යටතේ සේවා යෝජකයන් විසින් සිදුකරන අපයෝජන, ඉතා බරපතල ඒවා පවා වාර්තා කරනු ලබන්නේ ඉතාමත් කලාතුරකිනි. මරන පිලිබඳව පවා. සෞඛ්‍ය හෝ ශ්‍රී ලංකා අධිකාරීන් විසින් විධිමත් ලෙස පරීක්ෂා කරනු නොලබයි. 2009 වර්ෂයේදී විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය මඟින් විදේශගත කම්කරුවන්ගේ මරන 333 ක් වාර්තා කල අතර මින් 127 ක් සිදුවී ඇත්තේ සෞඛ්‍ය අරාබියාවේය. සෞඛ්‍ය අරාබිය තුළ ලාංකික කම්කරුවන් 500,000ක් පමණ සේවය කරන අතර

ඉන් බහුතරය තරුණ තරුණියන් වීමේ හේතුව නිසා ස්වභාවික හේතූන් මත මරනයට පත්වීමේ ඉඩකඩ අඩුය. 2009 වර්ෂය තුළදී සෞඛ්‍ය අරාබියේ සේවය කල කම්කරුවන් නිල වශයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද පැමිනිලි සංඛ්‍යාව 5,796ක් වූ අතර මෙයින් 4,564ක් ඉදිරිපත්කර තිබුනේ කාන්තා කම්කරුවන් විසිනි.

පසුගිය අගෝස්තු වේ එක් විශේෂ බිහිසුනු සිද්ධියක් එලිමහනට පැමිනියේය. ගැහැනු සේවිකාවක් වන එල්.පී. ආරියවතී ඇයගේ සෞඛ්‍ය සේවායෝජකයා තමන්ගේ ඇඟට යකඩ ඇන ගැසූ බවට පැමිනිලි කරන ලදී. සෞඛ්‍ය අධිකාරීන් මෙම චෝදනාව ප්‍රතික්ෂේප කලත් ඇය ලංකාවට පැමිනි පසු සිදු කරන ලද පැය තුනක ශල්‍යකර්මයකදී ඇන 13ක් හා ඉදි කටු 5 ක් ශරීරයෙන් සොයා ගන්නා ලදී. විශාල ප්‍රසිද්ධියක් ලැබුනු මෙම සිදුවීම මෙරට තුළත් විදේශයන්හිත් කම්කරුවන් අතර දැඩි කෝපයක් ඇති කලේය. එහෙත් ආන්ඩුව මෙම සිදුවීම සෞඛ්‍ය පාලනය වෙත ඉදිරිපත් කලේ පවා අදිමදි කරමිනි.

මෙම සිදුවීමෙන් පසුව ඔක්තෝබර් 17 වන දින පල වූ සන්ඩේ ටයිම්ස් පත්‍රයට අනුව සෞඛ්‍ය වෙලඳ හා කර්මාන්ත මන්ඩලය හා රාජ්‍යයේ ජාතික සේවා නියුක්ති කමිටුව ශ්‍රී ලාංකික සේවකයන් බඳවා ගැනීම තහනම් කරන ලෙස එරට ආන්ඩුවට බල කලේය. ප්‍රචණ්ඩ පත්‍රය වාර්තා කර ඇති පරිදි මෙරට බලධාරීන් හට දැනුම් දී පවා නොමැති වුවත් දැනට තාවකාලික තහනමක් ක්‍රියාත්මක වෙයි.

සෞඛ්‍ය ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරනය නර්තීන් හට මරන දන්ඩනය පැනවීමට ගත් තීන්දුව පිලිබඳව ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මුනිවත රැකීමට පැහැදිලි හේතුව විදේශ කම්කරුවන්ගෙන් ලැබෙන මුදලේය. ජාත්‍යන්තර ක්ෂමා ආයතනය, හුමන් රයිට්ස් වොච්, ආසියානු මානව හිමිකම් කොමිසම ඇතුලු අන්තර්ජාතික මානව හිමිකම් සංවිධාන මරන දඬුවම ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්හිටුවන ලෙස සෞඛ්‍ය රජුගෙන් හදිසි ඉල්ලීම් කරන ලදී. නර්තීන්ගේ ගම් පලාතට ආසන්න ත්‍රිකුනාමලය ද ඇතුලු ප්‍රදේශ ගනනාවකදී ඇය නිදහස් කරන ලෙස ඉල්ලා පෙත්සම් අත්සන් කරමින් තිබේ.

කෙසේ වෙතත් සෞඛ්‍ය රජය මඟින් මීට පෙරද එවැනි ඉල්ලීම් ප්‍රතික්ෂේප කර තිබේ. ඒමියන් ට්‍රිබියුනල් වාර්තාවකට අනුව එරට අභ්‍යන්තර කටයුතු අමාත්‍යාංශය අධිකරන තීන්දුව පරීක්ෂා කරන අතර තව සති තුනකින් එය කැබිනට් කාර්යාලයට ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිතව ඇත. රජුගේ ප්‍රමුඛත්වයෙන් යුත් කැබිනට්ටුව මෙම මරන දන්ඩනය පිලිබඳ අවසාන තීන්දුව ගනු ලබයි.